

तत्र मुक्तकं यथा मम ।

“सान्द्रानन्दमनन्तमव्ययमजं यद्योगिनेऽपि क्षणं
मात्तात्कर्तुमुपासते प्रति मुहुर्ध्यानैकतानाः परं ।
धन्यास्ता मथुरापुरीयुवतयस्तद्ब्रह्मा याः कौतुकाद्
आलिङ्गन्ति समालपन्ति शतधा कर्षन्ति चुम्बन्ति च” ॥

द्युग्मकं यथा मम ।

“किं करोषि करोषान्ते कान्ते गण्डस्थलीमिमां ।
प्रणयप्रवणे कान्ते नैकान्ते नोचिताः क्रुधः ॥
इति यावत्कुरङ्गाक्षीं वक्तुमीदृशमहे वयं ।
तावदाविरभूचूते मधुरो मधुपध्वनिः” ॥

एवमन्यत्रापि ।

(५५६) सर्गबन्धो महाकाव्यं तत्रैको नायकः सुरः ।
सदृशः क्षत्रियो वापि धीरोदात्तगुणान्वितः ॥
एकवंशभवा भूपाः कुलजा बहवोऽपि वा ।
शृङ्गारवीरशान्तानामेकोऽङ्गी रस ईष्यते ॥
अङ्गानि सर्वेऽपि रसाः सर्वे नाटकसन्धय ।
इतिहासोद्भवं वृत्तमन्यद्वा सज्जनाश्रयं ॥
चत्वारस्तस्य वर्गाः स्युस्तेष्वेकञ्च फलं भवेत् ।
आदौ नमस्क्रियाशीर्वा वस्तुनिर्देश एव वा ॥
क्वचिन्निन्दा खलादीनां सताञ्च गुणकीर्तनं ।
एकवृत्तमयैः पद्यैरवसानेऽन्यवृत्तकैः ॥